

ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය ඖෂධ නීතිගත සංස්ථාව - 2010

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 මතය

මාගේ පරීක්ෂණයෙන් පෙනී යන අන්දමට සහ මට සපයන ලද උපරිම තොරතුරු සහ පැහැදිලි කිරීම් අනුව ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය ඖෂධ නීතිගත සංස්ථාව 2010 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා නිසි ගිණුම් වාර්තා පවත්වා ඇති බවත්, මෙම වාර්තාවේ 1.2 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු වලින් මූල්‍ය ප්‍රකාශන වලට වන බලපෑම හැර 2010 දෙසැම්බර් 31 දිනට ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය ඖෂධ නීතිගත සංස්ථාවේ ක්‍රියාකාරීත්වය පිළිබඳ තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මෙහෙයුම් කටයුතු වල මූල්‍ය ප්‍රතිඵල හා මුදල් ප්‍රවාහ සත්‍ය හා සාධාරණ ලෙස දැක්වෙන අයුරින් ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති වලට අනුකූලව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කර ඇති බවත් මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ අදහස් දැක්වීම

1.2.1. ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත (ශ්‍රී.ලං.ගි.ප්‍ර.) වලට අනුකූල නොවීම

පහත දැක්වෙන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත වලට අනුකූල නොවීම විගණනයේදී නිරීක්ෂණය විය.

ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතවලට යොමුව	අනුකූල නොවීම
-----	-----
(අ) ශ්‍රී: ලං: ගි: ප්‍ර: 03	වෛද්‍ය සැපයුම් අංශය මගින් නිශ්කාශණය කිරීමට පවතින තොග ලෙස ශේෂපත්‍රයේ රු. 285,911,177 ක් තිබුණද එහි රු. 157,543,987 ක් ප්‍රතික්ෂේපිත තොග හා රු. 12,011,582 ක විකිණිය නොහැකි තොග ඇතුළත්ව තිබුණි. මේ සඳහා ප්‍රමාණවත් ප්‍රතිපාදනයක්ද කර නොතිබුණි. මේ හේතුවෙන් වසරේ ලාභය නිවැරදි අගයක් පෙන්වුම් නොකෙරුණි.
(ආ) ශ්‍රී: ලං: ගි: ප්‍ර: 05	තොග අලාභනානි නිසි අනුමැතියකින් අපහරණය කිරීමට කටයුතු කළ යුතු වුවද රු. 23,735,955 ක් වටිනා තත්ත්වයෙන් බාල ඖෂධ වත්කමක් ලෙස තොගයේ ඇතුළත් කර තිබුණි.
(ඇ) ශ්‍රී: ලං: ගි: ප්‍ර: 16	ගෙවිය යුතු විශ්‍රාම ප්‍රතිලාභ වගකීම ගණනය කිරීමේදී ප්‍රමිතියේ 57 වන ඡේදයේ දක්වා ඇති ක්‍රමය අනුගමනය කර නොතිබුණි.

1.2.2. ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

වර්ෂ 5 ට වඩා කල් ඉකුත්වූ රාජ්‍ය ආයතනවල ණයගැති ශේෂයන් වෙනුවෙන් 100% ක අධිමාණ ණය වෙන් කිරීමක් කළයුතු වුවද, වෛද්‍ය සැපයුම් අංශය හැර අනෙකුත් රාජ්‍ය ආයතන වල වර්ෂ 01 ට වඩා කල් ඉකුත්වූ ණයගැති ශේෂ සඳහාද 100% ක වෙන්කිරීමක් කර තිබුණි.

1.2.3 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

(අ) අඩුවෙන් දැක්වීම්

- (i) රසායනාගාර පර්යේෂණ ආදායම රු. 806,684 කින් අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි.
- (ii) සැපයුම්කරුවන්ගේ සම්මේලන ආදායම රු.157,904 කින් අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි.

(ආ) වැඩියෙන් දැක්වීම්

සමාලෝචිත වර්ෂයට අදාල රු. 220,676 ක ගෙවිය යුතු උපයන වීට බදු ගිණුම්ගත කර නොතිබීම හේතු කොටගෙන වර්ෂයේ ලාභය වීම ප්‍රමාණයෙන් වැඩියෙන් දක්වා තිබුණි.

1.2.4. ලැබිය යුතු ගිණුම්

පහත සඳහන් කරුණු නිරීක්ෂණය විය.

(අ) සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට වෙළඳ ණයගැති ගිණුමේ රු.360,312,058 ක ශේෂය තුළ අවුරුදු 5 ට වැඩි ණය ශේෂය රු.7,345,024 ක්ද අවුරුදු 2 ට වැඩි ණය ශේෂය රු.9,209,552 ක්ද අවුරුදු 1-2 දක්වා ණය ශේෂය රු.14,124,677 ක් ද විය.

(ආ) සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට සෞඛ්‍ය සේවා අධ්‍යක්ෂක ජනරාල්ගෙන් ලැබිය යුතු මුළු ණය ශේෂය වූ රු.3,069,278,485 තුළ අවුරුදු 5 ට වැඩි ණය ශේෂය රු.114,944,359 ක්ද අවුරුදු 2 ට වැඩි ණය ශේෂය රු.621,917,910 ක් ද විය.

1.2.5 විගණනය සඳහා සාකෂි නොමැති වීම

රු 12,011,582 ක් වටිනා විකිණිය නොහැකි තොගය සම්බන්ධ විස්තරාත්මක උපලේඛන නොමැතිවීම නිසා මෙම විෂය විගණනයේදී සතුටුදායක ලෙස සත්‍යාපනය කිරීමට නොහැකි විය.

1.2.6 නීති, රීති, රෙගුලාසි සහ කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවීම.

පහත සඳහන් නීති, රීති, රෙගුලාසි යනාදියට අනුකූල නොවීම් නිරීක්ෂණය විය.

නීති, රීති, රෙගුලාසි යනාදියට යොමුව -----	අනුකූල නොවීම -----
(i) 2000 ජනවාරි 31 දිනැති අංක පීඑච්/පීබී/6 දරන රාජ්‍ය මුදල් වක්‍රලේඛය	රු.4,825,555 ක් වූ සමාලෝචිත වර්ෂයේ උපයන වීම ගෙවීම් බදු මුදල් සේවකයන්ගෙන් අයකරනු වෙනුවට සංස්ථා අරමුදලින් දරා තිබුණි.
(ii) 2002 අංක 14 දරන එකතු කළ අගය මත බදු පනතේ 15.6 වගන්තිය	භාණ්ඩ හා සේවා සැපයුම් වල අධිංශු යෙදවුම් බද්ද අදාල වියදමට එකතු කර ගිණුම්ගත කිරීම හේතුවෙන් වියදම රු.186,726 ක් වැඩිපුර දක්වා තිබුණි.
(iii) ප්‍රසම්පාදන මහපෙන්වීම් 2006 මාර්තු 01 දිනැති අංක එන්පීටී 09 දරන ජාතික ප්‍රසම්පාදන ආයතනයේ ප්‍රසම්පාදන සංග්‍රහය.	දෙපාර්තමේන්තු ටෙන්ඩර් මණ්ඩල සඳහා තාක්ෂණික ඇගයීම් කමිටුවක් පත්කර නොතිබුණි. කෙසේ වෙතත් සංස්ථාවේ තාක්ෂණික අංශය ඇගයීම් කමිටුවක් ලෙස කටයුතු කරන බව සභාපතිවරයා දැනුම් දී ඇත.
2.8.4 වගන්තිය	ලංසු විවෘත කිරීම පිළිබඳ කටයුතු නියමිත ආකාරි පත්‍රයක වාර්තා කළයුතු අතර එම වාර්තා සටහන් ලංසු විවෘත කිරීමේ කමිටු සාමාජිකයින් අත්සන් කර නොතිබුණි.
6.3.6 වගන්තිය	රු.මිලියන 5 ට වැඩි හා රු. මිලියන 25 ට අඩු ප්‍රසම්පාදන කමිටු සාමාජිකයන්ට ගෙවිය හැක්කේ රු. 3,000 ක හා 2,000 ක ගෙවීමක් වුවද සභාපතිවරයාට රු.15,000 සිට රු. 17,500 දක්වාද කමිටු සාමාජිකයන්ට රු. 10,000 සිට රු. 12,500 දක්වාද ගෙවීම් කර තිබුණි. අමාත්‍යාංශ ලේකම්වරයාගේ අනුමැතිය ඊ සඳහා ලැබී ඇති බව සභාපතිවරයා දන්වා තිබුණද ගෙවීම් අනුමැතියට අදාල නියමයන් පිළිපැද නොතිබුණි.
2.9.1 වගන්තිය	

(iv) 1990 ඔක්තෝබර් 10

දිනැති රා.ප.වකුලේඛ

අංක 41/90

2.11 ඡේදය

මාස 6 කට වරක් වාහනවල ඉන්ධන පරිභෝජනය පරීක්ෂා කර නොතිබුණි.

3.12 ඡේදය

වාහනවල බාහිර අලුත්වැඩියා සඳහා ටෙන්ඩර් හෝ මිල කැඳවීම් කර නොතිබුණි.

මු.රෙ.104

වාහන අනතුරු සම්බන්ධයෙන් විධිමත්ව පරීක්ෂණයක් පවත්වා වගකිව යුතු නිලධාරියා කටයුතු යන්ත තිරණය කර නොතිබුණි.

(v) ආයතන සංග්‍රහයේ

II පරිච්ඡේදයේ

13.3 වගන්තිය.

සංස්ථාවේ නිලධාරීන් 9 දෙනෙකු අවුරුදු 1 කට වඩා වැඩි කාලයක සිට වැඩ බැලීමේ රාජකාරි කටයුතු කරමින් සිටී.

2. මූල්‍ය හා මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

2.1. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

(අ) ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව, 2010 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා සංස්ථාවේ මෙහෙයුම් කටයුතුවලින් බදුවලට පෙර රු.483,774,625 ක ශුද්ධ ලාභයක් ලබා තිබුණු අතර, ඊට අනුරූපව ඉකුත් වර්ෂය සඳහා බදු වලට පෙර ශුද්ධ ලාභය රු. 401,187,457 ක් විය. ශුද්ධ ලාභය රු. 82,587,168 කින් වර්ධනය වී තිබූ අතර, එයට දළ ලාභය රු. 167,813,669 ක වැඩිවීම හේතු වී තිබුණි.

(ආ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ සහ ඉකුත් වර්ෂ 4 ක ඔසුසල්වල ලාභ සහ පාඩු සම්බන්ධයෙන් වූ තත්ත්වය පහත දැක්වේ.

	2010	2009	2008	2007	2006
	<u>වර්ෂය</u>	<u>වර්ෂය</u>	<u>වර්ෂය</u>	<u>වර්ෂය</u>	<u>වර්ෂය</u>
ක්‍රියාත්මකව පැවති ඔසුසල් ගණන	25	23	21	20	20
ඉපැයු මුළු ලාභය (රු.මිලියන)	96.624	97.378	44.214	54.805	62.154
පාඩු ලැබූ ඔසුසල් ගණන	06	04	10	08	06
ලැබූ මුළු පාඩුව (රු.මිලියන)	7.016	3.800	9.160	12.461	5.977

(ඇ) ඔසුසල් ක්‍රියාකාරකම් පිළිබඳ පරීක්ෂාවේදී 2009 වර්ෂයට සාපේක්ෂව 2010 වර්ෂයේ අයහපත් තත්ත්වයක් පෙන්නුම් කෙරුණි. පාඩු ලබන ඔසුසල් සංඛ්‍යාව 04 සිට 06 දක්වා වැඩිවී තිබුණි. වැඩිම පාඩුව ලැබුවේ බදුල්ල ඔසුසල යි. පසුගිය වර්ෂයට සාපේක්ෂව එහි අලෙවිය 8.8% කින් වැඩි වුවද ලාභය 4.98% ක අඩුවීමක් පෙන්නුම් කෙරුණි.

(ඈ) සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ මිගමුව ඔසුසලෙහි රු.3,863,610 ක මූල්‍ය වංචාවක් සිදුවී තිබුණි.

2.2 මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

2.2.1 මෙහෙයුම් අකාර්යක්ෂමතා

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

(ආ) රු.924,000 ක් වටිනා Chlorpromazine Tablets ඒකක 1750 ක නොගයක් මිලදී ගැනීමේදී සිදු කළයුතු සාම්පල් පරීක්ෂාව මාස 2 කට ආසන්න කාලයක් ප්‍රමාද වී තිබූ අතර එය තත්ත්වයෙන් අසමත්ව තිබුණි. එහෙත් ඒ වනවිට රු.757,680 වටිනා ඒකක 1435 ක ඖෂධ ප්‍රමාණයක් රෝගීන්ට නිකුත් කර තිබුණි.

(ආ) 2010 මැයි 20 දිනැති අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණය අනුව හදිසි අත්‍යවශ්‍ය ජීවනාරක්ෂක ඖෂධ මිලදී ගැනීම සඳහා ලබාදුන් රු.මි.450 කට අදාළ මිලදී ගැනීම් කිරීමේදී අත්‍යවශ්‍ය ද්‍රව්‍ය 16 ක් සඳහා ඉන්ධෙන්ට්‍රි කර නොතිබුණි , අත්‍යවශ්‍යයයි සඳහන් නොමැති රු. 30,871,760 ක්

වටිනා ඖෂධ වර්ග 6 ක් මිලදී ගෙන තිබූ අතර අයිතමි 18 ක් සැපයීමට දිගු කාලයක් ගතවී තිබුණි. තවද මිලදී ගත් ඖෂධ වල වටිනාකම, මිලියන 262 ක් වූ අතර සාමාන්‍ය තත්ත්වය යටතේ මිලදී ගත්තේ නම් ඒ සඳහා වැයවන මුදල රු. මිලියන 86 කි. මීට අදාළ හේතූන් සංස්ථාවේ පරිපාලනයෙන් තොර ඒවා බව සභාපති දැනුම් දී ඇත.

(ඇ) ඔසුසල් 26 ක ව යල් පැනිමි, තත්ත්වයෙන් බාල සහ පවිත්‍ර වූ ඖෂධවල වටිනාකම රු.1,313,299 ක් වූ අතර එහි රු.282,697 ක දේශීය මිලදී ගැනීමේදී ඇතුළත් වී තිබුණි.

(ඈ) ඖෂධ ගබඩා කිරීම වෙනුවෙන් රු.1,344,000 ක් ගබඩා කුලී වශයෙන් බාහිර ආයතනයකට ගොවා තිබුණ අතර ප්‍රතික්ෂේප කරන ලද වටිනාකම රු.243,603,699 ක තොගයක් ද එම ගබඩාවල ගබඩා කර තිබුණි.

(ඉ) සෞඛ්‍ය සේවා අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් වෙත සැපයීමට හා සංස්ථාවේ අලෙවි කටයුතු සඳහා ආනයනය කරන ලද ඖෂධ සහ ශල්‍ය උපකරණ නියමිත දිනට වරායෙන් නිදහස් කර නොගැනීම නිසා වරාය ප්‍රමාද ගාස්තු ලෙස 2007,2008,2009 හා 2010 වර්ෂයන් වල පිළිවෙලින් රු.17,447,647, රු.15,753,859, රු.29,983,137 හා රු.32,471,530 ක් ගොවා තිබුණි.

2.2.2 හඳුනාගන්නා ලද පාඩු

පහත නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

(අ) නියමිත කාලයට අවශ්‍යව තිබූ තොග නොසැපයීම හේතු කොට ගෙන වෛද්‍ය සැපයුම් අංශය ප්‍රතික්ෂේප කර ඇති cotton wool rolls තොගයේ වටිනාකම රු.3,336,074 ක් විය.

(ආ) Ferrous Sulphate ඒකක 18,000 ක් ලබාගෙන තිබූ අතර මින් ඒකක 13,347 ක්ම තත්ත්වයෙන් බාල වූ අතර එහි වටිනාකම වූ රු.5,073,600 කින් රු.4,095,697 ක් සැපයුම්කරුගෙන් අයකර ගෙන නොතිබුණි.

(ඇ) Cephalexim Capsules - BP 500 mg මිලදී ගැනීම

KS 861 දරන කාණ්ඩයට අයත් ඖෂධයට අදාළ තත්ත්ව පාලන සහතිකය මත පදනම්ව KS 926 දරන වෙනත් කාණ්ඩයකට අයත් තත්වයෙන් බාල ඖෂධයකින් ඒකක 2,000 ක් රු. 1,126,055 කට නොසැලකිල්ලෙන් මිලදී ගෙන තිබුණු අතර එම ඖෂධයෙන් 99.75% ක් රෝගීන්ට නිකුත් කර තිබුණි.

(ඇ) Promethazine Oral 500 mg

වටිනාකම රු.864,866 ක් වූ Promethazine Oral 500 mg කුප්පි 17,947 ක් තත්ත්වයෙන් බාල බවට රසායනාගාර පරීක්ෂණයෙන් සනාථ කර තිබුණද එම ඖෂධවලට අදාළ වටිනාකම සැපයුම්කරුගෙන් අයකර ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි. මින් කුප්පි 4,886 ක් රෝගීන්ට නිකුත් කර තිබුණි.

(ඉ) සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී තත්ත්වයෙන් බාල, කල් ඉකුත් වූ හා හානි වූ ඖෂධවලින් රු.20,781,594 ක් ඒනාශ කර තිබුණි.

2.2.3 මතභේදයට තුඩුදෙන ගනුදෙනු

(අ) ඖෂධ නාමය යටතේ වූ ඖෂධ මිලදී ගැනීමේදී අවම මිල නොසලකා විශේෂඥ වෛද්‍යවරයාගේ නිර්දේශය මත වෙළෙඳ නාම යටතේ වැඩි මිලට ඖෂධ මිලදී ගෙන තිබුණු අතර ඒ හේතුවෙන් සංස්ථාවට රු.16,053,568 ක් වැඩිපුර වැයකිරීමට සිදුවී තිබුණි.

(ආ) මිලදී ගෙන තිබූ වටිනාකම රු.102,181,043 ක් වූ Cefuroxim Sodium Injection ඒකක 2,900,000 හි ටීදුරු කටු ඇති බවට පරීක්ෂණවලින් තහවුරු වනවිට ඒවායින් ඒකක 2,852,409 ක් රෝගීන්ට නිකුත් කර තිබුණි. ඉතිරි තොග ඒකක 47,591 කට අදාළ වටිනාකම වූ රු.1,822,163 ක් සැපයුම්කරුගෙන් අයකර ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

(ඇ) වෛද්‍ය සැපයුම් අංශය විසින් Promethazine Oral 500 mg Pack 36,000 ක් අයදුම්කර තිබුණද එය නොසලකා නි.සා.(අලෙවි) ගේ නිර්දේශ මත කුප්පි 70,000 ක් මිලදී ගැනීමට තීරණය කර තිබුණි. තවද එම ඇණවුමෙන් ඒකක 29,691 ක් ලැබී තිබූ අතර එයින් වටිනාකම රු. 864,866 ක් වූ ඒකක 17,947 ක් තත්ත්වයෙන් බාල බවට තහවුරු වී තිබුණි.

(ඈ) Cefotaxime Bp/Usp 1 g කුප්පි 1,250,000 න් වටිනාකම රු.6,529,137 ක් වූ කුප්පි 296,200 ක් තත්ත්වයෙන් බාලවීම නිසා වෙළඳ පොලෙන් ඉවත් කරන ලෙස වෛද්‍ය සැපයුම් අංශය දන්වා තිබුණි.

2.2.4 අයවැය ලේඛනමය පාලනය

අයවැය ගත හා තර්ෂ වියදුම් අතර සැලකිය යුතු විචලනයන් වූයෙන් අයවැය ලේඛනය ඵලදායී කළමණාකරන පාලන කාරකයක් වශයෙන් යොදා ගෙන නොතිබුණු බැව් නිරීක්ෂණය විය.

3. පද්ධති හා පාලන

විගණනයේදී නිරීක්ෂණය වූ පද්ධති හා පාලන අඩුපාඩු වරින්වර සංස්ථාවේ සභාපතිවරයාගේ අවධානයට යොමු කරන ලදී. පහත සඳහන් පාලන ක්ෂේත්‍රයන් කෙරෙහි විශේෂ අවධානය යොමු කළ යුතුය.

- (අ) ඖෂධ මිලදී ගැනීම හා සැපයීම
- (ආ) ඉදිකිරීම්
- (ඇ) සේවක මණ්ඩල කළමනාකරණය
- (ඈ) ණයගැති පාලනය
- (ඉ) තොග පාලනය